

O mýtech a kritikách symbolického roku 1968 v populární kultuře a ideologiích

V letošním osmičkovém roce si vzpomínkovou akci na takřka samotný závěr roku neodpustilo ani Centrum pro studium populární kultury. A protože je, jaké je, nechá si ujít oslavy století založení neexistujícího státu a v panelové debatě v Památníku písemnictví se bude v úterý podvečer 6. listopadu věnovat odkazu a kritice roku 1968 a jeho otisku v populární kultuře.

Centrum pro studium populární kultury (CSPK), které příští leden oslaví dekádu své existence, založila hrstka kulturně a sociálně orientovaných historiků ve snaze systematizovat a kultivovat mezioborové náhledy na populární kulturu. Tu chápali především jako kulturu každodenního života širokých vrstev. Jeden ze spoluzakladatelů CSPK **Ondřej Daniel**, který je současně i moderátor debaty „**1968: Populární kultura, mýtus a kritika**“ k tomu dodává:

„Měli jsme pocit, že filmy, hudba, gastronomie nebo sport nabízí nepřeborné možnosti, jak se dotknout společenské a politické reflexe. To platí nejen od poslední třetiny 19. století, kdy se začala ustavovat jak populární kultura, tak i česká společnost, jak ji známe dnes, ale i v pozdějších obdobích. Těžiště našeho zájmu tak zůstalo někde mezi normalizací a postsocialistickou transformací.“

Těmto pro CSPK dvěma stěžejním obdobím se nevyhne ani panelová debata organizovaná v rámci minifestivalu „**Padesát na pátou**“. Debata si dává za cíl nahlédnout za některé myšlenkové automatismy, které v domácím prostoru zapříčinila srpnová okupace vojsky Varšavské smlouvy, a to především poukázáním na globální souvislosti a dopady „ducha roku 1968“ i u jeho odpůrců:

„Není náhoda, že například Okamura si dnes neodpustí kritiku Evropské unie poukazováním na to, že v ní získali navrch „osmašedesátníci“. „Nová pravice“ využívá toho, že se ze všech myšlenkových hnutí přítomných v kvasu roku 1968 prosadili na úkor dělnického hnutí skupiny prosazující zájmy identit. Oni dnes vlastně pokračují v tomto trendu, ale s tím rozdílem, že oslovují většinovou a domácí identitu, kterou nejdříve „osmašedesátníci“ a nakonec i „stará levice“ nechala stranou,“ mudruje Daniel.

Českoslovenští „osmašedesátníci“ leželi hluboko v krku už i Václavu Klausovi v devadesátých letech a na jejich obraz během postsocialistické transformace se zaměří historik a sociolog **Stanislav Holubec**. Paralely mezi reakcemi na rok 1968 v Československu a ve světě ale CSPK vidí i v povaze režimů, které se pokusily „poučit z krizového vývoje“ na Východě i Západě, přičemž někteří autoři z jeho okruhu rádi provokativně srovnávají husákovský konzervatismus s tím thatcherovským. Jak dalece se mohou ve své snaze o očištný aktivismus mýlit, jim v panelové debatě osvětlí politolog **Pavel Barša**. Historický kontext událostí roku 1968 na Západě i Východě pak nabídne historik **Zdeněk Nebřenský** a film „**Za volantem nepřítel**“ spolu se svou analýzou posrpnové kulturní produkce reagující na československý rok 1968 uvede historik **Jakub Machek**.

Panelová debata „1968: Populární kultura, mýtus a kritika“

Místo: [Malá vila PNP, Pelléova 20/70, Praha 6](#)

Čas: **6. 11. 2018, 18:00**

Kontakt: ondrej.daniel@gmail.com, +420 608 862 034

Centrum pro studium populární kultury, z.s. (CSPK)

Centre for the Study of Popular Culture

Rybná 22, Praha 1, 110 00

cspk@cspk.eu, <http://cspk.eu>

DIČ: CZ26564432, účet: 2900060868/2010,

IBAN: SK398330000002900060868, BIC: FIOZSKBAXX